

Visie en Agenda

Groeidocument, versie 15 juni 2006

Greenport Boomteelt Nederland

Inhoud:

1. Aanleiding en Initiatief
2. De boomteelt sector in Nederland
3. Greenport Boomteelt Nederland
4. Visie
5. Actie agenda

Bijlage 1: Initiatiefnemers Greenport Boomteelt Nederland

Bijlage 2: Regionale actieagenda

Bijlage 3: Selectie gebruikte Bronnen

Boskoop, Opheusden, Horst, Zundert, Haaren
Juni 2006.

1. Aanleiding en Initiatief

In de nota Ruimte is de Regio Boskoop erkend als één van de cruciale groene economieën van Nederland. Ze heeft in dat kader de kwalificatie Greenport gekregen. In de nota Ruimte worden de direct betrokken partijen uitgenodigd de visie achter het concept Greenport verder uit te werken. De regio Boskoop heeft die handschoen in 2005 graag en voortvarend opgepakt. Enerzijds als waardering voor deze erkenning, maar anderzijds ook in het besef dat deze uitnodiging vraagt om initiatief, leiderschap en om het nemen van verantwoordelijkheid. Dat heeft begin 2006 geresulteerd in een visie en actie agenda: Bomen in Beeld.

Eén van de pijlers bij die uitwerking bestond uit de overtuiging dat een goede afstemming tussen en samenwerking met de andere boomteelt regio's in Nederland essentieel was en is om tot een goede invulling van de Greenport gedachte te komen. Sommige uitdagingen (kansen, knelpunten) vragen immers een aanpak op regionaal niveau, maar andere uitdagingen zijn meer gebaat bij een landelijke aanpak. Samenwerking tussen de boomteelt regio's in een landelijk netwerk kan dus bijdragen aan een krachtige ontwikkeling en versterking van de boomteelt sector in Nederland.

Die landelijke samenwerking tussen de regio's kon relatief eenvoudig en snel worden georganiseerd. Immers op gemeentelijk niveau bestaat reeds een overleg met betrekking tot de boomteelt en in de sector zelf werkt het boomteelt bedrijfsleven reeds samen in onder andere de Nederlandse Bond van Boomkwekers en in PPH verband (Plant Publicity Holland).

Daarom hebben de gemeenten Boskoop (i.s.m Rijnwoude, Waddinxveen en Reeuwijk), Neder-Betuwe, Horst aan de Maas, Zundert en Haaren het initiatief genomen tot oprichting van een landelijk Boomteelt netwerk: Greenport Boomteelt Nederland. Het betreft een open netwerk: Deelname van andere productiegebieden, bedrijfsleven en overige organisaties actief in de boomkwekerijsector wordt nadrukkelijk nagestreefd.

In deze notitie wordt een eerste uitwerking gegeven van de visie en actieagenda van Greenport Boomteelt Nederland. De uitwerking is vooral gebaseerd op de notitie Visie en agenda Greenport Regio Boskoop – Bomen in Beeld – van april 2006 en op documenten en beleidsnota's van de andere boomteelt regio's. Hoofdstuk 2 beschrijft kort het speelveld; de boomkwekerij in Nederland. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op ambitie, organisatie en werkwijze van Greenport Boomteelt Nederland. Hoofdstuk 4 beschrijft beknopt de visie van Greenport Boomteelt Nederland. Tot slot is in hoofdstuk 5 de ontwikkelde actieagenda beschreven en is een eerste raming van de hiervoor benodigde investeringen opgenomen.

2. Boomteelt sector Nederland

2.1 De Boomteelt sector in Nederland

De boomkwekerij maakt een belangrijk onderdeel uit van de maatschappij. Groen is leven. Mondiaal moet strijd geleverd worden tegen het broeikas-effect. De aanleg en instandhouding van bossen zorgt voor een substantiële bijdrage aan de bestrijding hiervan. En voor bossen zijn jonge bomen nodig. De boomkwekers zorgen hiervoor. Ook op lokale schaal spelen bomen, heesters en andere planten een belangrijke rol voor de consument; thuis, op het werk, in de woonomgeving etc.

Nederland neemt al vele jaren een leidende positie in op de wereldmarkt voor boomkwekerijproducten. Ca. 65% van de productie wordt geëxporteerd naar meer dan 65 landen. Duitsland, Verenigd Koninkrijk en Frankrijk zijn belangrijke afnemers. Het totale areaal aan boomkwekerijgebied bedraagt ongeveer 13.750 ha. Hierop zijn ca. 4000 bedrijven actief. De gezamenlijke omzet bedraagt jaarlijks bijna 600 miljoen Euro.

De belangrijkste productiegebieden in Nederland zijn Boskoop e.o. (sierconiferen en heesters), Limburg (vruchtbomen en rozenstruiken), Noord Oost Groningen (onderstammen), Opheusden en omgeving (laan- en straatbomen), Zundert en omgeving (bos- en haagplantsoen) en de bollenstreek (vaste planten).

2.2 Nieuwe Uitdagingen

Aandacht voor het versterken van de Greenport Boskoop is vanuit verschillende invalshoeken noodzakelijk:

Markt: kenmerkt zich door schaalvergroting bij de afnemers, toenemende concurrentie van andere productiegebieden en de steeds hogere eisen van de consument. Dit vraagt om meer aandacht voor kostprijs, kwaliteit, kennis en innovatie, een goede infrastructuur en bereikbaarheid en vernieuwing van business concepten zoals andere afzetmechanismen, verticale samenwerking in de keten, horizontale samenwerking met collega kwekers.

Mens: burgers hebben meer aandacht voor de directe leefomgeving, werkgelegenheid, kwaliteit van de arbeid, gezondheid, imago etc. Dat betekent dat er voor de versterking van het boomteelt cluster ook geïnvesteerd moet worden in en in goede relaties met de burgers en de omgeving. Niet alleen door waarde en prestaties van het cluster onder de aandacht te brengen, maar ook door een goede inpassing van de boomteelt in het landschap, het opruimen van boomteelt bedrijven buiten de concentratiegebieden en het intensiever betrekken van die omgeving bij het veranderingsproces.

Maatschappij: belangrijke beleidsthema's zijn de beperking van de CO2 uitstoot, energiegebruik, voldoende water van goede kwaliteit, luchtkwaliteit, bodemkwaliteit, transportregulering en de liberalisering van de wereldhandel (WTO). Dit betekent onder andere meer aandacht voor duurzaam ondernemen, toepassing van duurzame energiebronnen, meervoudig ruimtegebruik, uitwisseling en hergebruik van energie en reststromen tussen bedrijven in een regio, integrale gebiedsontwikkeling en waterberging.

3. Greenport Boomteelt Nederland

3.1 Kader

De boomteeltsector met Boskoop als kern vormt één van de vijf door de overheid aangewezen Greenports. Naast de boomteelt zijn dat het Zuid-Hollands Glasdistrict, Aalsmeer, Venlo en de Bollenstreek.

De vijf Greenports werken gezamenlijk aan een strategische agenda. Hierin staan de volgende punten centraal. Kennis en innovatie, Ruimte, Bereikbaarheid, Regelgeving en een Europese agenda. Bij het uitwerken van deze agenda wordt uitgegaan van de volgende randvoorwaarden:

- uitgaan van ondernemers en de eigen verantwoordelijkheid
- samenspel en samenwerking
- duurzaamheid en leefbaarheid.

3.2 Uitgangspunten

Greenport Boomteelt Nederland voert haar activiteiten uit binnen het in hoofdstuk 3.1 omschreven kader. Zij hanteert hierbij de volgende uitgangspunten:

- Optimaal gebruik maken van, en voortbouwen op, relevante beleidsnota's;
- Focus op zowel bedrijfs, keten als sectorniveau;
- Uitgaan van pluriformiteit en segmentatie (en/en in plaats van of/of);
- Innovatie vooral ook zoeken op de bruggetjes tussen sectoren, disciplines en regio's;
- Naast technische innovatie ook aandacht voor organisatorische innovatie.

3.3 Ambitie

Greenport Boomteelt Nederland heeft de ambitie om uit te groeien tot hét toonaangevende boomteelt cluster in de wereld. Het realiseert zich hierbij dat het gaat om scherp ondernemerschap én om een scherp oog voor maatschappelijke randvoorwaarden en veranderende markt- en machtsverhoudingen. Doel is een groen, vitaal, gezond, duurzaam én gerespecteerd cluster.

3.4 Organisatie

Is sterk gedecentraliseerd qua opzet. De regionale organisaties bestaande uit bedrijfsleven en overheid werken nauw samen in een publiek - private samenwerkingsvorm c.q. Platform. Ze vormen daarmee een vorm van netwerkbestuur. Deze regionale organisaties werken op hun beurt weer samen op nationaal niveau in Greenport Boomteelt Nederland.

3.5. Werkwijze

Een belangrijk principe is: regionaal wat kan en landelijk wat moet. Globaal betekent dit dat thema's als Ruimte, Infrastructuur, Toerisme/recreatie sterk regionaal worden ingevuld en thema's als Kennis en innovatie, duurzaamheid, markt (incl. ondernemerschap) regelgeving en de Europese agenda gezamenlijk op nationaal niveau worden opgepakt. Daarna is echter wél weer een vertaalslag/ implementatie naar regionaal niveau nodig!

Daarnaast is stevige aandacht nodig voor een adequaat programma management, een goede communicatie en een helder Raamplan waarin, doel, werkwijze, volgorde en samenhang worden beschreven.

Tot slot acht Greenport Boomteelt Nederland een goede samenwerking (onder andere met betrekking tot de factoren ruimte en infrastructuur) met de andere vier Greenports van veel belang.

De afstemming met regionale activiteiten, bijvoorbeeld met betrekking tot het Groene Hart (Boskoop) en de Betuwse Bloem langs de A-15 (Betuwe), valt niet onder de activiteiten van Greenport Boomteelt Nederland. Dit blijft de verantwoordelijkheid van de afzonderlijke regionale organisaties.

4. Visie Greenport Boomteelt Nederland

4.1 Ontwikkelingen

De belangrijkste ontwikkelingen waar Greenport Boomteelt Nederland mee te maken krijgt zijn:

- toenemende en veranderende wensen van de consument;
- tuin wordt steeds belangrijker en verlengde woonkamer;
- sterke schaalvergroting bij de afnemers; tuincentra, retailers etc
- toename internationale concurrentie;
- veranderende rollen in arena tussen consument en producent agv ketenomkering;
- sterke verschuiving bij afnemers (van specialzaak naar supermarkt, tuincentra, bouwmarkt, park/plantsoen). Zie onderstaande tabel. (bron: PT)

Afzetkanaal (in % totale productiewaarde)	2003	Trend t.o.v 1998
Collega boomkweker	20	- 18%
Tuincentra	17	+57%
Groothandel	15	+23%
Veilingen	14	+22%
Bouwmarkt	12	+82%
Postorder	11	-51%
Park/plantsoen	5	+57%
Supermarkt	2	+27%

4.2 Sterke en zwakke punten

De status van Greenport die aan Boskoop/Boomteelt Nederland is verleend is onder andere gebaseerd op een aantal sterke punten. Maar om die status verder te kunnen ontwikkelen is het ook van belang zicht te hebben op de zwakke punten:

Sterke punten

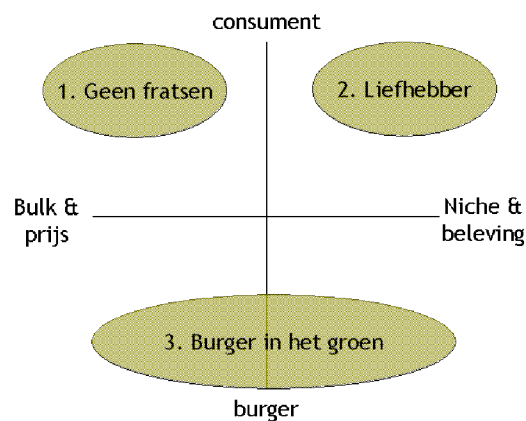
1. Merknaam, reputatie en imago;
2. Sterke clusterpositie; toelevering, productie, afzet, dienstverlening;
3. Breed assortiment;
4. Vakmanschap; "groene vingers";
5. Gunstige geografische ligging (bij mainports, dicht bevolkte regio , achterland).

Zwakke punten

1. Verkaveling, infrastructuur en schaalgrootte;
2. Gebrek aan samenwerking;
3. Imago van de sector op de arbeidsmarkt;
4. Consument en marktgerichtheid;
5. Wet van de remmende voorsprong.

4.3 Toekomst beelden

Voor het ontwikkelen van een toekomstvisie 2020 voor de Greenport Boskoop/Boomteelt Nederland is gebruik gemaakt van de scenario methode. Er zijn drie scenario's (toekomstbeelden) ontwikkeld (zie afbeelding). Doel van de scenariomethode is om de hoeken van het toekomstige speelveld te schetsen. Het doel ervan is niet om er één uit te kiezen; ieder scenario bevat elementen die helpen bij het maken van keuzes.

Hierna worden de drie toekomstbeelden zeer beknopt beschreven.

Toekomstbeeld 1: Geen fratsen consument

“In 2020 heeft de geen fratsen burger een druk en jachtig leven. De tuin is er vooral om, als je dan eindelijk thuis bent, in te zitten en te onthaasten. Deze geen fratsen burger consumeert in 2020 natuurlijk wel boomkwekerij producten. Die haalt hij dan snel en gemakkelijk, one stop shop, bij de supermarkt of de bouwmarkt, waar hij op zaterdag toch moet zijn (en soms op koopzondag). Het standaardassortiment is ruim voldoende breed maar zeker niet diep, af en toe “iets leuk” erbij kan ook nog net, mits het niet te gek wordt. Om de geen fratsen consument adequaat te kunnen belevaren heeft de keten ingezet op het produceren van grote aantallen homogene producten, vanuit schaalgrootte bij alle schakels. En als producten goed lopen, is er flexibiliteit om snel meer of minder aan te leveren. Prijs is het belangrijkste criterium, en kostprijsbeheersing door schaalgrootte is door de hele keten heen leidend”.

Wat betekent dit voor Greenport Boomteelt Nederland

1. Faciliteren grootschalige productie, extra productieruimte;
2. Meer aandacht voor flexwerkers en hoger kader personeel;
3. Focus op commerciële regie; samen optrekken met andere Sierteelt Greenports;
4. Naast productkennis meer kennis nodig over consument, markt, logistiek, bedrijfskunde en keten;
5. Investeringsrichting meer richten op procesinnovatie en automatisering;
6. Logistiek inrichten op grote volumes; ontsluiting via (rond)wegen;
7. Meer marktgerichtheid; consument gedreven in plaats van producent gedreven;
8. Meer samenwerking tussen kwekers onderling en in de keten;
9. Standaardisatie van producten, fust, systemen;
10. Qua regelgeving vooral letten op Brussel.

Toekomstbeeld 2: Liefhebber consument

“In 2020 heeft de liefhebber burger ruim de tijd en geld om te besteden. De grijze golf is massaal met pensioen en nog fit en actief. De tuin is een plekje om lekker tot rust te komen, maar ook om in te werken, te investeren te genieten. De liefhebber houdt van zijn tuin, het groen en de natuur: Deze liefhebber burger consumeert in 2020 boomkwekerij producten door de hele week bezig te zijn met kiezen en selecteren. Hij koopt het liefst vanuit een diep assortiment met uitgebreide keuzemogelijkheden ter plaatse, maar kan ook het vertrouwen schenken in een bestelling op maat. De liefhebber vereist wel een professionele, serieuze bediening op de winkelvloer Hij zoekt de uithoeken van het assortiment op, want standaard is zo gewoon. Om de liefhebber consument adequaat te kunnen belevaren heeft de keten ingezet op kwaliteitsproducten, prijs is een afgeleide. De afzetkanalen werken samen in een hecht netwerk van groene specialisten. Ook internet wordt intensief gebruikt bij de afzet van producten”

Wat betekent dit voor Greenport Boomteelt Nederland?:

1. Adequate inrichting van de productiekavels o.a door herstructurering en kavelruil;
2. Verdere versterking nodig van het vakmanschap en de productkennis;
3. Ontwikkelen van horizontale samenwerking tussen kwekers;
4. Meer aandacht voor bekendheid en beleving, promotie;

5. Intensiever benutten van e-commerce, internet voor communicatie met de liefhebber consument, productinformatie, vraagbaak, ondersteuning etc;
6. Intensiever koppelen van boom teelt aan recreatie en toerisme (informatiezuilen, wandelroutes etc). Realiseren samenhang: beleving – informatie – kopen – afleveren;
7. Verder uitbouwen van een onderscheidend (kwaliteit, uniciteit) assortiment, zowel in de diepte als in de breedte.

Toekomstbeeld 3: Burger in het groen

"Naast de "consumptie" van groen voor de eigen tuin, is de mens in 2020 ook nadrukkelijk burger in zijn gemeenschappelijke tuin; het openbaar groen. Er is in de periode 2005-2020 gewerkt om het tekort aan groene kwaliteit (minder dan het richtgetal van 75 m2 per woning) op te lossen. Groen is gelijkwaardig geworden aan grijs, rood en blauw. De maatschappelijke baten van "groen" op vlak van gezondheid, woonplezier, recreatie, veiligheid, luchtkwaliteit, werkomstandigheden etc zijn inmiddels wetenschappelijk helder gemaakt en breed geaccepteerd. Belangrijkste groencriteria voor bewoners zijn hierbij: hoeveelheid, nabijheid, volwassenheid, diversiteit, kwaliteit en kindvriendelijkheid. Kortom: recht op groen voor iedere burger in 2020 ! Om dit alles te realiseren is een nieuw spel in de keten ontwikkeld met gemeente, projectontwikkelaars, onderhoudsbedrijven, hoveniers, planologen, stedenbouwkundigen, landschapsarchitecten, civiele technici, ecologen, etc. De gemeente voert regie voor ontwerp, aanleg en onderhoud, met integrale civiele- en groene kennis".

Wat betekent dit voor Greenport Boomteelt Nederland?

1. Focus op: commerciële regie, organiseren en clusteren van partijen, integrale benadering met achterliggende specialismen;
2. Meer kennis ontwikkelen over relatie boomkwekerijproducten en de eisen van openbaar groen (jaarrond groen, onderhoud, gevoeligheid voor vandalisme etc). en borgen van deze kennis in een kenniscentrum;
3. Vanuit marketing gezien een pro actievorm van relatiemanagement opzetten naar verschillende stakeholders die een rol spelen bij het openbaar groen;
4. Als boomteeltgemeenten voorop lopen in de openbaar groen aanpak. Hierdoor ontstaat een soort "toonzaal", die gunstig is voor recreatie en toerisme maar die ook helpt om ook om het concept nationaal en internationaal te vermarkten.

5. Actieagenda Greenport Boomteelt Nederland 2006 – 2011

Op basis van de beschreven sterkte/zwakte analyse, de visie, beleidsnota's per boomteelt regio en tenslotte het doel en de uitgangspunten van het Greenport Nederland programma is een actieagenda uitgewerkt.

Deze bestaat uit twee delen; een agenda per boomteelt regio en een gezamenlijke agenda. Beide agenda's zijn ingedeeld naar de thema's zoals geformuleerd in de landelijke Greenport Nederland aanpak. Er is één thema aan toegevoegd: Organisatie. Tevens is een onderscheid gemaakt in ontwikkelingskosten en realisatiekosten. De kosten voor de ontwikkeling van activiteiten (met name in 2006 en eerste helft 2007) zijn gebaseerd op een vrij nauwkeurige

begroting. De kosten voor de uitvoering zijn gebaseerd op voorlopige schattingen en hebben derhalve het karakter van een voorlopige raming.

Hierna zijn de agenda's beknopt beschreven. Voor uitgebreidere informatie wordt verwezen naar de achterliggende documenten per regio.

5.1 Gemeenschappelijke agenda

Thema	Activiteiten	Ontwikkeling in €, * 1.000	Realisatie in €, *1.000
Ruimte	<ul style="list-style-type: none"> afstemming voorzieningen per regio 	25	100
Bereikbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> project ketenregiefunctie boomteelt uitwisseling ervaringen 	50	150
Regelgeving	<ul style="list-style-type: none"> project vermindering regeldruk 	25	50
Europa	<ul style="list-style-type: none"> opstellen gezamenlijke agenda 	25	50
Kennis en Innovatie	<ul style="list-style-type: none"> inrichting Boomteelt kennis centrum standaardisatie logistiek/ICT versterking ondernemerschap programma duurzame boomteelt boomteelt bedrijf van de toekomst 	360	3.750
Organisatie	<ul style="list-style-type: none"> Greenport Boomteelt Nederland 	50	150
Totaal		535	4.250

5.2 Regionale agenda

In onderstaande tabel is een raming opgenomen van de ontwikkelings- en realisatiekosten van de regionale activiteiten in het kader van Greenport Boomteelt Nederland (in € *1.000).

In bijlage 2 is een uitwerking van de activiteiten opgenomen en in bijlage 3 een overzicht van de achterliggende documenten.

Thema	Boskoop	Betuwe	Horst	Zundert	Haaren	Totaal
Ruimte	8.255	3.371	1.650	1.920	1.300	16.496
Bereikbaarheid	26.000	7.467	PM	PM	-	33.467/PM
Regelgeving	130	20	150	-	120	420
Europa	-	-	-	-	-	-
Kennis/innovatie	4.120	1.730	PM	1.000/PM	PM	6.850/PM
Organisatie	260	130	130	130	130	780
Totaal	38.765	12.718	1.930/PM	3.050/PM	1.550/PM	58.013/PM

Bijlage 1: Initiatiefnemers Greenport Boomteelt Nederland

Initiatiefnemers Greenport Boomteelt Nederland

- Regio Boskoop e.o.
- Laanboomcentrum Betuwe
- Horst aan de Maas e.o.
- Zundert e.o.
- Haaren e.o.

Contact adres:

Greenport Boomteelt Nederland i.o.
De heer J. Rijsdijk (voorzitter)
Per adres: Gemeente Boskoop
Raadhuisplein 1
2771 EK Boskoop
Tel: 0172 – 219500

Samenstelling/redactie:

Ir. H. Folkerts
Partner Rijnconsult
Hofspoor 9
3990 GA HOUTEN
Tel: 030 - 2984225
Mobiel: 06 22970070

Bijlage 2: Agenda per regio (1^e raming juni 2006, in €, *1.000)**Regio Boskoop**

Thema	Activiteiten	Ontwikkeling 06 – 07	Realisatie 07 – 11
Ruimte	<ul style="list-style-type: none"> • wateropslag als blauwe dienst • studie multimodaal vervoer • gebiedsmanagement vervoer • herstructurering • beperking wateroverlast/tekort • bewegwijzering • realisering Bentwoud 	555	7.700
Bereikbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> • oostelijke randweg • westelijke randweg 	1.000	25.000*
Regelgeving	<ul style="list-style-type: none"> • wijzigingen tbv herstructurering • invoeren KRW 2009 	30	100
Europa	<ul style="list-style-type: none"> • Zie gemeenschappelijke agenda 		
Kennis en Innovatie	<ul style="list-style-type: none"> • duurzame oevers • wateropslag als blauwe dienst • ketenoptimalisatie • groene stad concept 	545	3.575
Organisatie	<ul style="list-style-type: none"> • Greenport platform Boskoop • Overleg water/ ruimte/ recreatie • Coördinatie Greenport Nederland 	60	200
Totaal		2.190	36.575

* excl. Westelijke randweg

Betuwe

Thema	Activiteiten	Ontwikkeling 06 – 07	Realisatie 07 – 11
Ruimte	<ul style="list-style-type: none"> • Agro Logistiek Centrum (ALC) 	100	3.271
Bereikbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> • Ontsluiting • Herverkaveling 	40	7.427
Regelgeving	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelingsmogelijkheden 	10	10
Europa	<ul style="list-style-type: none"> • Zie gemeenschappelijke agenda 		
Kennis en Innovatie	<ul style="list-style-type: none"> • mechanisatie en robotisering • duurzame grondbewerking • keteninnovatie en versterking • duurzaamheid in laanboomteelt 	210	1.520
Organisatie	<ul style="list-style-type: none"> • Greenport platform Betuwe 	30	100
Totaal		390	12.328

Horst e.o

Thema	Activiteiten	Ontwikkeling 06 - 07	Realisatie 07 – 11
Ruimte	<ul style="list-style-type: none"> Gebiedsontwikkeling 	150	1.500
Bereikbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> Zie ruimte 		PM
Regelgeving	<ul style="list-style-type: none"> Herziening bestemmingsplannen 	50	100
Europa	<ul style="list-style-type: none"> zie gemeenschappelijke agenda 		
Kennis en Innovatie	<ul style="list-style-type: none"> uitbouw rozenkenniscentrum Lottum 	PM	PM
	<ul style="list-style-type: none"> regionale marketing/verkoop ondersteuning 	PM	PM
	<ul style="list-style-type: none"> boomteelt logistiek centrum 	PM	PM
	<ul style="list-style-type: none"> regionale boomkwekerij toonzaal (Floriade) 	PM	PM
Organisatie	<ul style="list-style-type: none"> Greenport platform Horst 	30	100
	<ul style="list-style-type: none"> Oprichting kwekerscluster Limburg 		
Totaal		230/PM	1.700/PM

Haaren e.o

Thema	Activiteiten	Ontwikkeling 06 - 07	Realisatie 07 - 11
Ruimte	<ul style="list-style-type: none"> integrale zonering 	100	1.200
Bereikbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> zie ruimte 		
Regelgeving	<ul style="list-style-type: none"> herziening bestemmingsplannen 	40	80
Europa	<ul style="list-style-type: none"> zie gemeenschappelijke agenda 	-	-
Kennis en Innovatie	<ul style="list-style-type: none"> wordt momenteel uitgewerkt 	PM	PM
	<ul style="list-style-type: none"> zie gemeenschappelijke agenda 	-	-
Organisatie	<ul style="list-style-type: none"> Greenport platform Haaren 	30	100
Totaal		170/PM	1.380/PM

Zundert e.o

Thema	Activiteiten	Ontwikkeling 06 - 07	Realisatie 07 – 11
Ruimte	<ul style="list-style-type: none"> • Waterbeheersing ivm uitbreiding teelt • Herziening bestemmingsplan (gebiedsvisie, TOV etc) • Ontwikkeling water, natuur • Haalbaarheid Agrobusinesscentrum • Realisatie agrobusiness centrum 	<p>PM</p> <p>750</p> <p>PM</p> <p>50</p> <p>-</p>	<p>PM</p> <p>1120</p> <p>PM</p> <p>-</p> <p>PM</p>
Bereikbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> • Rondweg (ontsluiting assortimentstuin) 	PM	PM
Regelgeving	<ul style="list-style-type: none"> • Zie ruimte 		
Europa	<ul style="list-style-type: none"> • zie gemeenschappelijke agenda 		
Kennis en Innovatie	<ul style="list-style-type: none"> • opwaardering assortimentstuin • versterking ondernemerschap • kennismobilisatie • afzetbevordering GrootGroen • uitbreiding proeftuin (onderwijs) 	<p>100</p> <p>PM</p> <p>PM</p> <p>PM</p> <p>PM</p>	<p>900</p> <p>PM</p> <p>PM</p> <p>PM</p> <p>PM</p>
Organisatie	<ul style="list-style-type: none"> • Greenport Platform Zundert 	30	100
Totaal		930/PM	2120/PM

Bijlage 3: Selectie geraadpleegde rapporten en documenten

Landelijk:

- Brief Tweede kamer (sept. 2005) mbt Greenports
- Manifest Greenport Nederland
- De Boomkwekerij in Nederland (PPH)
- Nota Ruimte 2005 VROM
- Meerjaren onderzoeksvisie Boomkwekerijsector 2005 - 2010

Boskoop:

- Visie en Agenda Greenport Regio Boskoop; Bomen in Beeld, april 2006
- Bijlagen Visie en Agenda Greenport regio Boskoop
- Boomteeltplan regio Boskoop, februari 2005
- Streekplan Zuid Holland Oost
- De Groene Stad (groenforum Nederland)

Betuwe:

- Visie Van teeltcentrum naar greenport; Laanboomcentrum Betuwe, oktober 2005.
- Laanboomplan Betuwe, april 2006
- Thema uitwerkingen Laanboomplan
- Beleidsnotitie De Betuwse Bloem, provincie Gelderland
- Streekplan Gelderland 2005

Horst aan de Maas:

- Masterplan Horst aan de Maas
- Coalitieprogramma 2006 – 2010 gemeente Horst aan de Maas
- De Limburgse landbouw in kaart (maart 2006)
- Uitvoeringsplan Reconstructie LLTB
- Positionpaper Ondernemersinitiatief Greenport Venlo

Haaren:

- Bestemmingsplan buitengebied
- Reconstructieplan
- Provinciale beleidsnota Teelt Ondersteunende Voorzieningen

Zundert:

- Reconstructieplan De Baronie
- Boomteelt en landschap, inrichtingsprincipes deelgebied Zundert
- Concept Beleidsnotitie Teeltondersteunende Voorzieningen